

POSTANOWIENIE

17 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 17 kwietnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
przeciwko K. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. i Gminie C.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Gminy C.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 11 stycznia 2024 r., I AGa 5/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego pozwaną Gminę C., pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania

sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana Gmina C. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z oczywistego naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 378 § 1, art. 382 i art. 327¹ k.p.c. Zdaniem pozwanej, Sąd Apelacyjny nie ustosunkował się do granic zaskarżenia i zaaprobował poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne. W tej sytuacji, w przekonaniu pozwanej, zaskarżone orzeczenie stwarza jedynie pozory kontroli instancyjnej.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku, skupionego wyłącznie na procesowych aspektach zaskarżonego wyroku, nie pozwalała uznać, by skarga kasacyjna była – w przedstawionym ujęciu – oczywiście uzasadniona.

Sąd Apelacyjny – odnosząc się do zarzutów apelacji – zwrócił uwagę, że pozwana opierała obronę m.in. na stanowisku, iż R. Sp. z o.o. zaniechała wystawiania faktur z tytułu odbiorów częściowych, co nie tylko udaremniło dokonanie płatności bezpośredniej na rzecz R. Sp. z o.o. jako podwykonawcy, lecz skutkowało rozliczeniami między pozwaną a wykonawcą inwestycji, co może

prorowadzić do powstania po stronie pozwanej podwójnego zobowiązania do zapłaty za te same roboty. Sąd Apelacyjny odniósł się jednak do tego zarzutu, nie dzielając go i przedstawiając w tej materii szeroką argumentację. Sytuacja taka nie uprawniała do przyjęcia, aby doszło do naruszenia art. 378 § 1 bądź art. 382 k.p.c., a tym bardziej, by naruszenie to miało taki charakter, iżby prowadziło do wydania *prima facie* wadliwego rozstrzygnięcia. Dostrzeżenia wymagało przy tym, że w skardze kasacyjnej nie zarzucono naruszenia art. 65 k.c., a w konsekwencji zarzuty dotyczące zaniechania dokonania przez Sądy *meriti* pożądaných przez pozwaną ustaleń dotyczących treści umowy między wykonawcą a R. Sp. z o.o. należało traktować jako dotyczące *quaestiones facti*, a w związku z tym pozostające poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Odrębną rzeczą jest, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, art. 378 § 1 k.p.c. obliguje sąd drugiej instancji do odniesienia się do zarzutów apelacji, w tym zarzutów naruszenia prawa procesowego, nie wymaga jednak, aby sąd drugiej instancji zarzuty te podzielił. Jednocześnie, sąd drugiej instancji, nie podzieliwszy zarzutów naruszenia prawa procesowego dotyczących prawidłowości ustaleń faktycznych, może uznać za własne ustalenia dokonane przez sąd pierwszej instancji. Nie jest przy tym bezwzględnie konieczne, aby sąd drugiej instancji – akceptując te ustalenia – posłużył się konkretnym zwrotem językowym; założenie o akceptacji ustaleń faktycznych dokonanych w pierwszej instancji może wynikać także *implicite* z całokształtu uzasadnienia, jeżeli nie budzi wątpliwości, że opiera się ono we fragmencie lub w całości na ustaleniach sądu pierwszej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2020 r., IV CSK 95/19 i przywołane tam szerokie orzecnictwo).

Pomijając, że powołany we wniosku art. 327¹ k.p.c. odnosi się do postępowania przed sądem pierwszej instancji, podczas gdy uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji dotyczy w pierwszym rzędzie art. 387 § 2¹ k.p.c., w judykaturze wielokrotnie wskazywano również, że naruszenie wymagań dotyczących sposobu sporządzenia uzasadnienia orzeczenia może tylko w wyjątkowych przypadkach uzasadniać skuteczny zarzut kasacyjny, jeżeli motywy zaskarżonego orzeczenia są tak dalece niejasne lub niepełne, że nie pozwalają na

przeprowadzenie efektywnej kontroli kasacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2022 r., II CSKP 1506/22 i powołane tam szerokie orzecznictwo). Pogląd ten *a fortiori* odnosi się do sytuacji, w której wadliwość uzasadnienia miałyby stanowić przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2021 r., V CSK 402/20). Sytuacja taka nie miała jednak miejsca w sprawie rozstrzygniętej zaskarżonym wyrokiem, zważywszy, że jego uzasadnienie pozwalało w pełnym zakresie zrekonstruować motywy, jakimi kierował się Sąd Apelacyjny oddalając apelację pozwanej.

Konkludując, wniosek nie pozwalał przyjąć, aby zaskarżony wyrok – w zestawieniu z jego motywami i zakresem kontroli kasacyjnej – był wadliwy, a tym bardziej by był on nieprawidłowy w sposób oczywisty i widoczny *prima vista*, co zakłada przyczyna kasacyjna wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[a.ł.]